

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt.
Egyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímelve, — legeszerűbben postai utalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

A lap szellemi részére s a szerkesztésre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.
Bel- és külföldi hírlapok számára hirdetésményeket elfogad. Helyi és helyi hirdetésményeket is fogad. Budapest, 2. uccsa, 14. sz. 2. ajtó.

Hirdetési díjak:
Öt hasábol poltör 5 kr. Helyre minden bel-
tátnál 20 kr.
Nyilatkozat garmond sora 20 kr.

Nagyobb és többször, hirdetésre jutányosan
csökkenthető.
Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok”

1878-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egyedre 1 , 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímelve, — legeszerűbben postai utalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B.-Gyarmat, augusztus 16.

A képviselőválasztások be vannak fejezve. A választási rövid 10 napi határidő megalkotta az új képviselőházat. Az eredmény megmutatta, hogy a szabadelvű párt az ország nagy többségének politikai nézeteivel találkozott. Az ország miveltebb és hazafiságban első helyen álló városai és kerületeiben hódított tört a szabadelvűség, mely most megszilárdulva és consolidálva támogatja a kormányt annál inkább, mivel a központifutó elemektől megtisztult, mint az izzó vas, melyből a csapások alatt a rozsdarészek elugranak, de annál erősebben tömörülnek a vas tiszta részecsei.

Kétvázharminczhárom a szabadelvű párti képviselők száma. Mi

hozz a 71 egyesült ellenzéki és a nemzetiségi párttal együtt mindössze 75-re menő szélsőbali képviselő? Ez utóbbi 3 párttal szemben is 87-tel van többségben a szabadelvű párt, és alapos a remény, hogy az eddig pártunkivül álló 12 képviselő is a szabadelvű pártba olvad, a valószínű, hogy az elmaradt 24 kerületből a nagyobb rész mienk lesz.

Az egyesült ellenzékiek csak nagy küzdelmek árán és többnyire személyi tekintetektől vehették fel a mandátumot.

De azért nem tagadhatjuk, hogy az egyesült ellenzék több tagját nem épen a kormányrajutás ambíciói vezényelték; és épen azért a tiszta meggyőződésből származó törekvéseket, ha azokat nem is követjük, de tiszteltetben tartani kötelességünk. Ha, eltekintve a többi választólertől, kizárólag a b.-gyarmati kerület választására reflektálunk; be kell vallanunk, hogy az egyesült ellenzék sorompói között — hazafiságban, jellemben edzett nevekkel is találkozunk, kiknél kizárólag a haza jövője lebegett szem előtt és kiket sem személyes tekintetek, sem egyéb érdekek nem korlátoztak politikai meggyőződésük legszebb gyakorlatánál.

Ők megmérkőztek velünk becsülettel és kiartással. Hogy nem győztünk, mert azon az alapon, a melyen állottak, nem győzhetek, arról nem tehetnek.

Az egyesült ellenzék többnyire azon kerületekben nyert többséget, hol az egyesült ellenzéki választók

a függetlenségi választókkal egyesültek. Látszik tehát, hogy erősen és szívósan működtek, mert a győzelem sikerítésére mindent felhasználtak. Most, hogy a választásnál nem jutottak többségre, annak a tényre kell bekövetkeznie, hogy a szabadelvűekhez vissza kell térniük, mert ezöljük és programjuk nem volt más, mint a többségre jutás. Az nem sikerült és politikai elvekben a szabadelvű párt és egyesült ellenzék között különbség (a bosniai occupatiót kivéve) nincs; így az egyesülésnek önként be kell következnie. Ezt majd elvégezzük az országban.

Ami minket választókat illet, mi megtettük kötelességünket politikai elveinkhez képest minden odaadással. Elcsék voltak legtöbb esetben a fegyverek, melyeket egymás ellen használtunk, mint már ez szokás a restauratióknál; de azért hajunk szála sem görbült meg. Meggyünkben egy politikai párt sen panaszkodhatik, mindegyik örvényre omelkedott. Van szabadelvű képviselőnk 3, egyesült ellenzéki 2, függetlenségi 1.

A küzdelemnek vége immár! A pártfelek által használt fegyverek tompuljanak el, s a kihuzott kard szálljon hűvelyébe — a szentírás szavai szerint: — Parlamentaris nemi vagyunk! Válasszuk el politikai elveinket társadalmi elveinktől s ne legyünk ellenségei valakinek azért, mert politikai hitvallása nem a mienk.

Mi itthon teljesítsük polgári kötelességeinket és hogy jövőben a po-

litikai elvek harcra ne legyen oly nehéz, s a némettel képviselőink hazánkra nézve áldásosabb egyezség köthessenek, legyünk szontagb Pál-zavai szerint: takarékos jó gazdák, birjunk ösztönnel a vagyonszerzésre, és megbizhatók legyülük bármely pályán.

Isten áldása legyen rajtunk!

Közigazgatási Més.

(augusztus 14-én.)

(Hiányzottak: Huszár István, Sebestény János, Hanzsly László, Dr. Bajtos Ferenc és Heeszy Emül.)

Elnök: Dr. Gyurky Ábrahám, főispán. Felolvasatott az alispán jelentése. (Lásd lejjebb.)

A főjegyzői előadományok közül: A m. k. pénzügyminiszter körrendelete a kasszai értékek másolatainak megszerzése tárgyában a hirdetésny közvételtelre s a járásheli szolgabíró és losonci polgármester megbízattak.

A közigazgatási bizottság feltevése, mely az illető megelölőleg a helyi érvénytelik szempontjából a bizottsági tagoknak kiosztott, tudomásul vétetve, egyik példánya a belügyminisztériumban, másik példánya a megyei levéltárba, megküldetve illetve letétet határozottat.

Dömök Pál és Rákóczy Sándor a mecsényi birtokok sebezése, a közigazgatási határlékok rendezése tárgyában, miután a megjelölt vizsgálatból kitűnt, hogy nevezettek okai rendezetlen adóállapotnak s jelen sebezésükkel érleljék az ügyet bízni és bonyolítani, — elutasított; s az illetékes szolgabíró utasított, hogy az 1863. év óta rendezetlen példátoktaték

TÁRCZA.

A kis Róza.

— Rajz. —

Komor, borult idő van; a szürke égből unalmasan hullatja sűrű esőjét a sáros kővezetkre.

„Mindenesét, homályos fent és alatt; nem nyári eső ez, a tikkasztó gőzt eloszlató, üdítő lankadó virágot, bóbiskoló galyat felkelte.”

Valóságos őszi ködös eső.

Az éles, csipős szél is ugyancsak fujdogál, s verdesi ablakomban az aláhulló nedv esőcseppekkel, — fel teliasztva engem ábrándozásomból.

Mert hát mi tagadás benne? én bizony szoktam ábrándozni is, — s pedig nem mint némelyek, holdvilágóál, vagy egy kedves lány szép szeméinél, — hanem itt csendes szobámban, ilyenkor, mikor kőn esik, s dölög a szél; — ilyenkor ledőlök a kényelmes pamlagra, — elgondolodom,

lelkem a múltba téved s a múltat a jelenbe varázsolom.

Aztán fogom tollamat, — ez jó, hát barát, — s míg kőn a nép kocsin, vagy mi még rozabb gyalog idől elzárja felé a gonosz időben, addig én

„Idebent a kis szobában
Kadenciákat faragok.”

vagyis jobban mondva elmélkedem a világ mulandóságáról, szerelemről, pipafüstről! . . . S olyan jól esik szívemnek, ha visszaidőzem emlékezetembe a lelt szobnapokat, s ezeknek emlékeit papírra tehetem!

Majd ezzel is felbágyok; — fel a alá járok szobámban; — ki-kitekintek türelmetlenül az ablakon; — az eső csak nem akar szűnni!

Mit tegyek? — Oly unalmas az ember, ha egyedül van. — De legalább gondolkodhatom magamról.

Gondolkozunk, vagy — ne tegyük! Egy érdekes könyv — egy jó szívár el foglaltatja figyelmemet. — A könyvek unatkoznak, — s magamról nem szeretek gondolkozni.

At, megvan! Legjobb lesz, időkeresem főkom fenekéről azon tárgyakat miket közönségesen emlékeknek szoktam udvezni. — talán szórakoztatnak pár pillanatig.

Ime itt vannak leveleim. — A kis Mariska írja, hogy egyedül engem szeret, hát hozzám örökre, — s mégis másnak adta szírelmét; — a kedves Tinike azt fagadja, hogy megmérgezi magát, Dunába ugrik, de nem élhet nélkülem. — s most boldog és pedig más karjában!

Okosan cselekedted, hisz mulando minden! . . .

Mulandóság! nélküled mi volna költészet, hit, szabadság szerelem?

Itt van naplóm; lapozzunk kiass benne. — E néhány lap lit a kis Rózáról beszél, ismorkedjünk meg tartalmával.

Megláttam egy kis leánykát, s — szokás szerint — beleszereltem.

Igen kedves, piros arczú, barna kis leány volt. — Rózáknak hívták s virágáros leány volt: no de a szerelem nem ismer rangot.

— Egyszerű, de csinos, kedves leány volt a kis Róza.

Megláttuk megszerettük egymást, s boldogok voltunk egy — ideig.

Egy ideig, mondom, mert — mint minden a világon, ugy szerelmünk is véget ért: az én kedves bá Rózám, — férjhez ment. — Jól tette! . . .

Naponként meglátogatott a kedves te-remtés csendes magányomban, — mindig egy egy szép csokorral díszítve fel színtelomat; az elmaradhatlan ilolyárdi som feledkezett meg róla, melyet, naponként kabátom gomblyukába tűzött, azzal a kedves piezi kézzel, mely oly piezi volt, hogy fele fért rá, a másikat fele levegőbe ment.

Egy napon azonban nem jött el; vártam, mind hasztalan! Akkor is ép ily csunya zivataros idő volt.

Azt hívtam, hogy rom idő gátolja a jövőtelében s már kéznél szándékoztam, hogy én látogatam meg, midőn az ajtó, halk kopogtatást hallék. — Ah végre jön! . . . gondoltam. Mily nagy volt azonban bámulatom, midőn a vár kedves leány helyett egy hordár lép be s nevem után kérdősködve egy levelet nyújt át.

Róza írta; kövülközékp hangzott: „Igen tisztelt uram! Én férjhez megyek; — legyen boldog a maradjon barátom. Üdvözlő Róza.”

Férjhez megy; — — legyek boldog, s maradjak barátja! Mily rövid, — s fanyar emléké sorok!

E néhány szoban egy egész élet történetét! Az én kedvs Rózám, hát elhagyott, — férjhez ment, mint később tudám meg F. városi hivatalnokhoz.

F. ur nem Rózához illő fiatal ember, de nem is „örög” még csak „öregsem”, nem, inkább csak annak látszik.

Negyven éves lehet vagy talán negyvenkettő, de több nem! Köpecsén, tornelű, szőke vállu ember, őszbe vagyult haj és szakállat; — kezai fehérak és szápek, — szemői sárgak és világosak, — ajkai vörösek, — bőre kissé szeplős.

Egyet 30 nap alatt lezámolja illetve rendbe hozza.

Bár Antal felelőssége a b. gyarmati városi előjáróság azon határozata ellen, mely szerint nevezett a városi kataszteri munkálataiért díjait kifizetési kárta, annak igazolása végett, hogy a felelőssége kellő időben beadatott-e? a községi előjáróság-hoz áttételt.

Melicher Ferencz a közigazgatási bizottságot nem tartja illetékesség a kataszteri munkálataiért járó díjak megalapítására és behajtására. Ezen pártot Komjáthy János is omla. Reményfy József azonban illetékesség tartja, mert mint községi egy a közigazgatás ressortjához tartozik az. Reményfy József azon indítványa, hogy a községek végzéseik ellen kivül hozassanak — a az ellen már a megérlelt ügyek vértetésnek érdemleges tárgyalás alá, elfogadtatott.

Adóügy. Előadó: Tornay György. Behajtott egyenes adó: 89638 frt 16 kr. emelet 11000 frttal több a tavali hasonló havi bevételnél.

Rattay György, Podborsky Pál, Deszák Ádám és Kócsi Adó törvények iránti kérvényeknek hely adatott.

Kamay Adolf és Kohn Pál községi pótadó törvény iránti panasza az alispáni hivatalhoz utasított.

Prónay István adóhalasztási kérvényének hely adatott.

Tindira József főlekpüspöki cz. kanonok kérvénye fényűzési adójának törvény iránt részben fogadtatott el, mennyiben 84 frtyi fényűzési adójából 14 frt töröltetett csupán. (A becsatolásnak és naivul szerkesztett kérvény olvasása általános jó hangulatot és derűt keltett.)

Torbiész Mészáros adóhalasztási kérvényének hely adatott.

Visszafizetés és K. Terence községek adóengedély iránti kérvényének hasonló hely adatott.

Árvagy. Az árvaszéki elnök által megküldött és felolvasott kimerítő jelentés (lásd lejjebb) tudomásul vétetett.

Gr. Forgách Antal kérdést intéz az árvaszéki elnökhöz, hogy honnan származik a sok restancia? Az elnök kifejti, hogy a kevés munka erő miatt; miért is a személyzet szaporítása életképes szükségé vált.

Pokorny Sándor losonci polgármester és árvaszéki elnök jelentéséből kivonjuk a következőket:

Az engedélyezett árvaszéki jegyzői állás jui 6-án tartott városi közgyűlésen választás útján beöltetett. — A gyámoltak száma: 191, kik közül 6 nagykorúvá vált, gondnokolt összesen 17 élvezen elintéztetett 26 egydarab küldi 32, és így 4 elintéztetetlen maradt. A gyámoltak pénzértéke: 8578

frt 73 kr. Ebből magánfeleknél kötvényekben elhelyezett összeg: 5306 frt takarékpénztárral kezeltetett 3271 frt 80 frt havi összeggel segélyeztetnek a vagyontalan árvák. E kimerítő jelentés hasonló tudomásul vétetett.

Azon küldöttégi előterjesztés, mely az ingatlan árvajavak kezelésé iránti módokat tartalmazza, tudomásul vétetett, a javaslat később bizottság ügyelmébe ajánlatott.

Gr. Osebrán L. A posta és szűp szavakat nem tartja elégségesnek arra, miszerint azok az árvavagyon kezelése körül tapasztalt visszaéléseknek véget vessék. Gyors és szigorú intézkedést kér.

Pajor István árvaszéki elnök a felolvasott küldöttégi előterjesztéshez képest megnyugtatta a bizottságot, hogy az új törvény értelmében minden összeírt árva, — és annak ingó, ingatlan vagyona nyilvántartásban, — arra nézve bármely pillanatban az árvaszék tüzetes felvilágosítást adhat, — a hogy az árvaszék minden csoporton szigorúan intézkedik a feljelentett visszaéléseknél, melyek az 1877. XX. t. cz. 173. §-ának rendelete dacára még most is azervezetlen közgyámoknak a magángyámok illetve vagyonkezelők feletti ellenőrködés hiányából származik a legtöbb esetben. — Az elnök úr a közgyámok szervezését tartja a visszaélések legbármulti megakadályozójának.

Mandel Mária panasza vizsgálat végett a szolgabírónak kiadott.

N. Oroszi község felelőssége azon közig. határozat ellen, mely az árvák pénzének önálló kezelését az illető községeknek meg nem engedte a felelősségi küldöttéghez tételtet át, további intézkedés, illetve a belügyminisztériumhoz leendő felterjesztés végett. Tornay István felelőssége — az ellene elrendelt zárgondnokság miatt, hasonlóan oda tételtet át.

Reményfy József interpellálja az árvaszéki elnököt Szegvár Pál kk. ügynek elintézés tárgyában. Szegvár Pál a losonci árvaszék illetősége alá tartozván, nevezettnek örökség biztosítását sürgető kérvénye a losonci árvaszékhez tételtet át véleményezést végett még 3 hónappal elzöldt. A késedelmesseg tehát a losonci árvaszék részéről történik, miért is az újból megatragtatni határozatott. (Reményfy bírágot is hozott javaslatba, de az ügyelmen kívül hagyatott.)

Harmos Gábor megyei tiszti fő-ügyész jelenté, hogy Agárd községében a közbirtokosok és jobbágyok között még a tagosítás alkalmából felmerült birtokrendelési kérdésben az egyesség nem sikerült. Mint az illetők a törvény rendelkezése útján lettek utasítva, a jelentés jelenben tudomásul vétetett.

gók, — hiszlegbbek a szokottak. Szinte azt mondhatnám, hogy velem együtt érzik, értik bánatomat, hogy vigasztalni akar-nak.

Jó szívú fűt fellegetek! —

De mit látok? — az az megállt, kiderül, — a napotok kezd, jörnek odára mulatságba, — feledjék a multat, feledjék mindent!

Két év mult el Bóza férjhez mentete után. — Azóta nem láttam, mit sem hallottam a kedves leányról, míg nem egy napon hivatalos ügyben F. hivatalnokhoz kelle men-nem.

F. urat dolgozó szobájában találtam; egy piros arca mosolygó gyermeket ringatott térdén.

Bózáknak hívták a kis leánykát; — anyja nevét viselte.

Vértessy Béla.

Tatár Zsuzsi kórházi ápolóra nézve a fűlői illetékeség (mely mintegy 365 frt lefizetésével jár) a t. u. vél. folytán megtagadtatott, a az összes iratok az illetékeség további kutatása végett Pest városához tételtet át.

Melicher Ferencz kir. ügyész jelentéséből kivonjuk a következőket: A b. gyarmati feyghásban július havában a férfi feygyenczek száma 193, a nők 11, összesen 104. Összes havi kereset a dolgozó hársban 413 frt 17 kr.

Ebeozky Emil tanfelügyelő meg nem jelenvén, ügydarabjait előadja Baloghy Gyula.

Felolvasatott azon miniszteri intézmény, mely a felekezeti tanítók fizetésének emelését hangsúlyozza és a magyar nyelv kötelező tanítását mondja ki.

Pukorny G. indítványozza, hogy a tanfelügyelő adjon jelentést a 2 ügyre nézve, a a bizottság a jelentéshez képest intézkedjék; valamint az iskoláztatók ügyére is ügyeltesse a tanfelügyelő.

Reményfy József: T. bizottság! Fájdalommal kell bevallanom, hogy a megyei tanügy virágzó állapotával nem csak magunkat, de másokat is ámitunk. Statisztikai kimutatásaink az összes megyei tanügyi kimutatások közül kétségtelenül a legényesebbek, de ha bepillantunk a valóságba, úgy a legnyomorultabb kép tárul elénk. — A felekezetek és községek eddig szorgalmukra hagyva, iskoláik érdekében a lehető legtöbbet tettek; most megbizunk a tanfelügyelői intézményben a terheinket némileg azok kezébe larakva, azon reményben ringatjuk és ámitjuk magunkat, hogy tanügyünk felvirágozik. Azonban másképp áll a dolog; tanfelügyelőinkben kevés az érdeklődés, ők nem tesznek semmit, a színtén bevallom, hogy a tanfelügyelők a tanügy sirjának áol. (Tálan csak a hanyag tanfelügyelők?) Megboldogult Fráter Pál ellen működése ideje alatt sok volt a panasz; most meg minden oldalról hallom a szavakat: „ha Fráter Pál élne és megyei tanügyünk élén állana, bizonytal nem volna annyi rendtelenség, a a tanügy szebb lendületet nyerne!” Már kérdem én azt, mikép felel meg kötelezettségének a mostani tanfelügyelő, kit alig ismerünk, annál kevésbbé van szerencsénk becses személyét láthatni. Az iskoláztatók országosra ki vannak nevezve. Nőgrádból még csak nincsenek is felterjesztve a minisztérium elé. A tanfelügyelő többek előtt egy nyilatkozott, hogy ő a vizagokra nem ad semmit, tehát azokon részt nem vesz, mert a tanítók a vizagokon előre jelzett kérdésekkel állnak elő, mikre a tanulók pompásan megfelelnek; nagyobb súlyt fektet — úgy mond — az időszakonként való látogatásokra. Igen ám, de a tanfelügyelő or sem a vizagokról, sem ezen meglepő látogatásokról, sem a megyei tanügy terén tapasztalt hiányokról, szóval a tanügy állapotáról jelentést nem tesz, a mi csupán a száraz és tendenciózus statisztikai adatokkal, melyek nem a tanfelügyelő meggyőződésén és saját tapasztalatain alapulnak, ámitjuk magunkat! Viszátérve ezen sajnos helyzetről a felolvasott intézményre, annak azon részére, mely a tanítói fizetéseket sürgeti, tudomásul venni kívánom annál inkább, mert igen furcsának találom azt, hogy a kormány a felekezeteket arra inti, amit maga sem tesz a jó példával nem megy előre; a másokra nézve előbb tanfelügyelői jelentést várak, mert addig a tárgiban intézkedni nem lehet. Hogy az iskolák állapotáról a tanügy lendületéről valódi képet nyerhessünk, én az iskoláztatók mielőbbi szervezését tartanám első dolognak, minek keresztülvitelére indítványozom, hogy a tanfelügyelő szigorúan utasítsa.

Harmos G. indítványozza, hogy mielőtt az intézményre nézve a szükséges intézkedések megtétehetnének, a tanfelügyelő utasítsa, miszerint legközelebb adjon jelentést arra nézve, mely községek azok, hol a tanítók a törvényben megállapított fizetésen alul díjaztatnak, a mely iskolák azok, hol a magyar nyelv nem tanítatnak?

Harmos G. indítványozza, hogy mielőtt az intézményre nézve a szükséges intézkedések megtétehetnének, a tanfelügyelő utasítsa, miszerint legközelebb adjon jelentést arra nézve, mely községek azok, hol a tanítók a törvényben megállapított fizetésen alul díjaztatnak, a mely iskolák azok, hol a magyar nyelv nem tanítatnak?

Ezeket Melicher Ferencz is osztja. Reményfy még csak azt jegyzi meg, hogy ezekre a tanfelügyelő szeptember havi ülésén tegyen jelentést; mert attól lehet tartani, hogy a tanfelügyelő annak, miként eddig 2 hónapon át, ugy ezennél is néhány hónapig meg nem szűnik a mulasztást tudokoló „fejféjása”.

Ezek értelmében a tanfelügyelő utasítottat határozatott.

Freidenberg Antal kérvénye Losoncon a héber nyelv tanításá iránt — elfogadtatott.

Bzova község azon kérvénye, mely szerint magát a tanítói nyugdíj alapra eső összegek fizetésétől felmenteteni kéri, elutasított.

Manger Antalné kérvénye, melyben magán elemi nőnevelő intézetre engedélyt kér, az 1868. R. t. cz. 16. § értelmében, mivel nevezett nő oklevelet nem csatolt, elutasított.

Csernoch Ferdinándné kérvénye, melynél fogva Hager Sándort b. gyarmati áll. elemi iskolai tanító ellen feyelmi eljárást kér a tanfelügyelői javaslattal szemben, mely a fizetés két harmadának beállítását és a felfüggesztést is indítványozza, — pusztán a feyelmi eljárás megindítására nézve fogadtatott el.

Melicher Ferencz a feyelmi eljárásnak sem látja helyét.

Az egészségügyi jelentés tudomásul vétetett; hasonlólag Topacher György Állam-építész és Sulcz Antal postaiügyi eszenti rendes előadó jelentései tudomásul vétettek.

Bonczky Gyula a küldöncz díjak iránt szólalt fel, a azokat az utkosszak szerint szabályozni kívánja. Sulcz Antal az azivomon ígérkezett a szabályozás eszközésére.

A jövő ülés szeptember 5-ikére határozatott.

Ülés vége pont 1 órakor.

Alispáni jelentés

(az az. 14-én tartott közgy. ülésén)

Tekintetes közigazgatási bizottság! A megye közönségének f. évi május 23-án 30 szám alatt kelt közgyűlési végzése folytán, a 874. évből a közmunka alap területe nyert 100 000 frtyi összeg kölcsönből még hátra lévő 50,000 frt megtérítése tárgyában tett felterjesztés következtében a nagy meztég belügyminisztérium 31922 sz. alatt kelt leiratában tudatja, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr hozzá járult azon engedély megadásához, hogy a fentebb érintett 100,000 frt összeg kölcsönből még hátra lévő 50,000 frt 874. évtől kezdve öt év alatt 10,000 frt részletekben törlesztessék, oly formán, hogy az évenkénti esedék november hava 15 napjáig, ezen kedvezménynek külbmbeni elvonása mellett pontosan befiztessék, egy-azermind érteniti a megye közönségét, hogy az útpítési alaptól kért 5000 frt segély engedélyezés végett közvetlenül a közmunka és közlekedési minisztériumhoz forduljon. Ezen kegyes leirat első része kellő tudomás és megfelelő intézkedés végett a magyar kir. állam építészeti hivatalnál közöltetvén, a második részére, az út építési alaptól nyerendő segély tárgyában a közmunka és közlekedési minisztériumhoz felterjesztés fog intéstetni.

A közigazgatás terén semmi oly megomlításra méltó esemény, mely annak rendes folyását gátolta, vagy akadályozta volna elő nem fordult és minden tisztviselő igyekezett feladatának a lehetőséghez mérten megfelelni.

A személy és vagyon biztonság a legközelebb elmulit hóban és általában véve kiölgitőnek mondható, mintán bünyenyítő úton megtorlandó vétség mint kisebb rendőri kihágás is ezekely mérvben fordult elő.

A közigazgatási bizottság határozatairól vezetett nyilvántartási jegyzék szerint:

kiküldött bizottságoktól még 7 szolgabíráktól 5 tanfelügyelőtől 3 adófelügyelőtől 1 tárgya

nézve még nem érkeztek be a jelentések, melyeknek mielőbbi betérjesztésére az illetőket megfűrtetni kötelességemnek ismerekdem.

Kelt mint fent

Madách Károly, alispán.

En az az lett az én Bóza férje. Istán veled hát szerelem! Istán veletek megvárok! — Mit csináljak már most analmas drámban? Kire gondoljak? kire álmodjam? kivel fogok beszélgetni? Ki fog majd napokonként friss virágot tenni asztalomra, — a a kis ibolya csokrot ki tész majd kabátomra? Senki — — senki!

Szobám azóta oly rideg, fagyos, elhagyott! Itt szokott élni mellettem, — ide a pamlag vánkossába farta kis szépfőjét! Ez a Corpus juris, melyen oly sokszor piben, tété platiná kezes lábait; — halkan, simu lékoyas botám tapadt, — karját átfonta nyakamon, a forró ajkát aramonon éretem. Mind csak volt az ő csókja! Szavodélyosan bevon a mégis melegén odaadó! Minden csókja egy-egy vallomás volt.

Ugy szeretett; — csókjaival, öleléseivel majd megfűrtött!

Szereltem, szerelem! baborka, pipa fűt vagy, semmi más!

Hűtlenség! amenny a neved! Félre fanyar emlékek! Gyűjtsek rá egy szivarra; — lám bodrai mily sűrűk, hiszlegők, hisz-

Pajor István árvaszéki elnök jelentése. Tekintetes közgazdasági bizottság! A gyámogondnoksági ügyeket illető jelentésem a lefolyt július hóra vonatkozólag van természetesen következőkben beérkezve, a m. f. év elejétől jul. végéig beérkezett összes 5103 gyádarabból caelt július hóra 671 drb., melyekből 6 rendes és illetve folytatolagos a ugyanaugyi rendkívüli üléseben elintéztetett a 3. alatti szerint.

Pir János elnök által 274
Jozsonsky József „ 379

együtt 653 drb.

előzők elintéztetést nyert 10 db. Az előadónál beosztva van 449 db. az irattárban beosztás alatt 903 db. elintéztetése felmaradt összesen 1352 db.

A letéti pénztárba őrzött árvapénzek a értékpapírok és kötvények értéke, a kiutalványozott összegek levonásával, lett a múlt hó végén a 3. alatti szerint 300,107 frt 61 kr., az összesített régi letétek készpénzben és követelésekben a 3. alatti szerint 1076 frt 97 kr., az árvaszegényalap tartalma készpénz, illetve takar. pénztári könyvekben és követelésekben a 4. alattihoz képest összesen 1040 frt 3 kr., végre a gyámogondnoksági törvény 293 ik §-a értelmében a befolyt kamatjüvedelmekből levonhatóknak rendelt 10 százalékból alakult tartalék összeg lesz az 5. alatti caelt kimutatás szerint 160 frt 16 kr.

A letéti pénztárak legutóbb júl. 30-án megvizsgáltatván, azok kezelése kifogástalannak találtatott.

B. Gyarmat 1878. augusztus 10-én

Pajor István,
Árvaszéki elnök.

Tanügy.

Losoncz aug. 13.

T. Szorkosztó úr Beccs lapja f. évi aug. 11-ől kelt számában „Wladár János ag. hitv. ev. főesperesaláírásával egy cikk jelent meg, melynek kilenczedik bekezdésében szóról szóra ez áll: „Ezen ifjak (a losonczy áll. tanítóképző növendékei) tapasztalásom szerint kevesebbet tudnak a vallásból, mint az iskolás gyermekek. Orgonái nem tudnak, szent énekek t nem tudnak énekelni stb.”)

Hogy ez utóbbi szavak, úgy amint mondva vannak, nem állnak, azon körülmény bizonyítja, hogy a képződött végzett r. kath. ifjak közül igen igen sokan oly állomásokra alkalmaztatnak, melyeken mind énekelni, mind orgonálni kell tudniok a helyőket kőmögélőgődésre töltik be.

Különbben e dolog nem tartozván hozsám, bizonyítgatni nem fogom; de hiszem, hogy az illető szakmájár nr meg fog felelni magáért. Ez nem lesz nehéz: mert az igazságnak győzni kell!

Ami a hittudományt illeti: ha mindjárt egy év. főesperestől jöttek legyen is azon szavak, oly általánosságban vannak mondva, hogy ha valaki nekik épen ugy tetszik: bátran alkalmaztatja más, s így a rom kath. ifjakra is.

Mivel azonban én nem csak saját tapasztalásomra hivatkozhatom, hanem hivathozom épen azon urakra, kik a r. kath. ifjak hittani vizsgái alkalmából szerencsétlenné u. m. Schlosserik József esperes plébános mint püspöki biztosra, továbbá Orozsi József kép. ig. tanácsos, Terray Károly kép. igazgató s Jozsonák Ráfael, most már állami főgyimnásiumi tanár urakra. S ezen urak — a ballották után — azt hiszem, hogy nem fogják azon általánosan kimondott ítélet által a losonczy áll. tanítóképző r. kath. növendékeit azoknak aloliri hittanárát, a nyilvátság előtt, de még a legbizalmasabb „négyeszmőköt” sem compromittálni.

Különbben a t. cikkíró ur számára csak azon egy tanácsom van, hogy: qui bene distinguit, bene docet. S e tanács után szabad legyen reménylenem, hogy a cikkíró ur ezután a „nomen characteristionumról” nem fog meg feledkezni, ami különben es esetben is csak

*) Az esperes ur bizonyosan a protestáns képzőházakra reflexált. Szork.

tolthibából származhatott, mely tolthiba azonban, mivel minden megazorítás nélkül közzétett, engem is compromittált.

E soroknak beccs lapjába való felvételét kérve maradok alázatos szolgálja

Horváth Géza,

a losonczy áll. tan. kép. r. kath. hittanára.

Harsányi István nagycsáki majoriági községi iskolai volt tanító, a m. kir. Curia mint legfőbb ítélszék f. évi Márczius hó 27-én 1844. sz. a. kelt jogérvényre emelkedett ítéletével fajtalanság bűntette miatt egy évi börtönbüntetésre ítéltetvén, nevezett a tanítói pályától véglegesen eltávolodának találtatott.

Kelt B. Gyarmat 1878. auguszt. 13.

Höczsky Emil
tanfelügyelő.

A b. gyarmati polgári iskola felépítette. Kertik János és Mauóssy Lajos építész urak valóban megérdemlik az elismerést az izlotes kiállításért, mellyel a polg. iskola épületet a város legszébb házává emelték. Az építkezésről bővebben fogunk szólni később; most csak annyit akarunk jelezni, hogy az iskola kész ugyan, de arról hogy vajon megnyitják a IV-ik tanfolyam és a leányiskola? még ekkoráig mit sem tudunk. Pedig szeptember 1-től alig válassz el néhány nap hitelen forrásból tudjuk, hogy a helybeli iskolaszék az iskolai tanfolyamok megnyitása mellett elkövetett; a hogy a tanítás terbe és felelősege Ebcsky Emil tanfelügyelő úrra nehezedik, ki jó ideje elvonta magát a tanügy iránti érdeklődéstől. Kíváncsok lenné, ha az iskolaszék komolyabb lépéseket tenne a tárgyban, mert az iskola tanfolyamainak megnyitása életkérdés azon tanulóknak, kik a 3-ik osztályt elvégezték.

Hejserem.

Vizsga. Az izraelita községi iskola vizsgái B. gyarmaton f. hó 14-én tartatnak meg szép sikerrel.

Gazdászati.

Hatféle buza párhuzamos méréseir.

Prágorvsky Gergely.

8-ik kötet.

A hat variáció közül, melyekkel az előbbi években ismételt kísérleteket tettünk, bárom vált ki, mely ez ideig fentartotta magát a szántón: a nemesített hazai, az ausztráliai, és a brit Victoria. Az elsővel 410, a másodikkal 40, a harmadikkal 10 hold volt bevetve.

Különbösek fog tetszeni, hogy az Adelaide buza a múltatást érdemlő eredmények után, melyekből fentebb referáltunk, oly szűk terbe lett szorítva.

E ténynél igényekkel kellett számolni, melyek a birtok tulajdonjogi viszonyában készülő változással függöttek össze. Ezek főképen a budapesti piac és a gőzmalomok, mint legnagyobb belföldi fogyasztók elhíresztelt ellenszerevén támaszkodtak „miudonemű halvány buza” iránt.

Lehetett volna ennek ellenében kérdezn: a belfogyasztás mellett a kivitel nem egyenlő igényei nem követelik e szinte a tekintetbe vételt? Nem keresnek e némely hozzánk közelebb eső német tartományok, pl: Szászország és Württemberg, épen kevésbé aczélos, az ő uradalmak berendezéséhez alkalmasabb, könnyebben örölhető sortimenteket? És lehetett volna, mint azon irányban legközelebb fekvő érvel, emlékeztetve hozni a tényt, hogy a kereskedő, ki 1876-ban az uradalmi őszves buzáját megvette, míg a magyart kénytelen volt Pestre hozni le vásszára, mi neki különköltséget okozott, az ausztráliaiit egyenesen megrendelőre Szécsénből, illetőleg Losonczról a magyar északi állami vaspályán, egyenesen Drezdába szállította; — meg azt, hogy ezen kereskedő, ugyan azon partit seherbuzáért csak tíz krajczárral métermázsként ártott nekünk kevesebbet, mint a Budapestre hozott pirosért. Ezt is nem a szinkolombőség miatt tette, hanem azért, mivel emez egy grammal többet vitt a mázsán, onnélfogva kvalitása egy fokkal magasabban állott mint amaz.

A mi pedig a gőzmalom állítólagos ellenszerevél illeti, a nélkül, hogy újra hivatkozni kellett volna, a kormány által 1873.

évből elrendelt, a lapok annak idejében közzétett beható vizsgálataik eredményeire a ezek közt egy első rendű malom szaktekin-tély e szavaira: Örleai képesség szempontjából a szőnyi buza a legjobb magyar buzával egyenértékű; e a szavaknak 300 mázsa ausztráliai buza megvásárlásával adó esekölvényére elég számos esetet lehetett volna idézni, melyekben gőzmalomok azóta is vásároltak ausztráliai buzát, jól meg áztettek és feldolgozták.

De minék, — kaptezitálás ezen és száz hasonló esetben annyi lett volna, mint falra borsót hányni.

Mi az Adelaide buzát az előbbi évben felvett tér arány szerint tovább is növel-tük volna, mert saját tapasztalataink há-ron év óta e specialis esetben arra utal-tak, hogy ez a jóvedelmét fokozta.

De azért oly távol voltunk a vak első szerelattól e buza faj iránt, hogy országos elterjesztésének kérdését, meg nyitkérde-snek tekintettük, a mint tekintjük ma is. Eppen azért is, mert helyes mértékben oasztottuk, és osztjuk ma is a szót, melyet Ke-nesey Kálmán azon bizonyos győri tudós areopág idéltén, „mert idő előtt elkarhastató” verdictuma ellenében 1874-ben kimondatott volt: jegyeztük a többihez, és elmondjuk most: ki tanúságot hasznára fordítani akarja, azon 40 hold Adelaide buza utolsó évi his-tóriáját is, melynek az üdvöségét egyedül a piros színben kereső judicium megkegyel-mezett.

Az a 40 hold először is nem volt 40 hold egy drban, hanem egyik részét két darabban a fonsikon leljük meg; a másikat lemet két darabban alatt a rét törszéken. Emezeket későbbben, amezeket most tesszük figyelmünk tárgyává.

A kisebbik felét 8 holdba darab az-előtti évvel volt trágyázva; kétázer nozott már buzát, s most ugarban harmadizbon várta a veteledőt. A nagyobbik 17 holdba felét, két évvel jóval hátrább eső idő óta nem látott szirt: de a mostani előkészítő ugarlás előtt három évig feküdt volt vetett juhlegelőnek. Mind a két drb. ha az ugarra turnuát alólól felfelé nem fordítja, rozsa-ba került volna. Most mint „Verboroner Posten” ra tévedt előde: Madame Adelaide.

Ilyen apró a quarkák ellenébe nem lehetett semmi hasonlót állítani a gerendási részéről, mert 5 volt most az úr, ezért csak nagy táblákban beazt. Három ilyen nézett szánuhozva pár száz ötről a megvetett asz-szony aprórágaira. Egyik 43 holdba, két érvel előbb szinte buzát bordoti a hátán, és akkor javított is tapasztalt. A másik kettő 52 1/2 holdnak ürendve együtt, ezen alkalommal részeseit a bonumból, holdan-kénti 250 mázsa érett materia képében. Amaz géppel, ezek kézzel lettek bevetve szeptemberben, míg az Adelaide parcellái, október derekán vették be meg illető mag-adagjukat, nem evő — hanem vetőgép kanállal.

Talaj természet és előkészítés tehát innen és től egyenlő, veteis mód részben veteis idő egyezben eltérő. Ezen eltérések azonban alig gyakorolhattak megérezhető ha-tást a két buza fejlődésére a utóbbi termésére, miután a hemivetés jó volt mind a kettő-nél, és az időjárás azon őszön a késői ve-téseknek nem kevesebbet, sőt talán még jobban kedvezett, mint a koraiaknak. De annál nagyobb mértékben kell vala, hogy erősebb különbségtől befolyásának súlyát a kit termése a termelő tényezők leghatal-masabbika — a trágya, melynek kedvezé-sében a gerendási buza teljes mértékben, az Adelaide éppen nem részeseit:

Lássuk most már az eredményt.

Gerendási Mokry buza 44. holdon ter-mett 1370 csomót, és ebből származott 717 hectoliter szem. Ez annyi mint egy holdtól 8. 58. hectoliter, vagy 12 1/2 poza mérő szem. hectoliter súly 7 1/2 gram.

Szőnyi Adelaide buza 25 holdtól bea-dott 612 csomót, miből lett 300 hectoliter mag. Súly per hect: 7 1/2 kgram.

Lejött e szerint egy holdról 12 hecto-liter, vagy 12 1/2 poza. mérő mag.

Termés többlete ez utóbbinak onnélfogva 2 1/2 hect. v. 5 1/2 poza. m. mindon 1 1/2 0 hold után.

E váratlan eredmény élesebb mellező-ben korokul ki, midőn térime és súly ered-mény az árakkal kombinálva, melyeken a két buza kereskedő kézbe ment, a pénzör-ték számjegyei mezeben áll elő:

Ugyanú:

Adelaide buza, holdankénti termés 12. hect. 78 kgr. súlyal a 9 3/16 mázsa, az a magiárról 9 frt. eladva 91 frt. 73 kr.

Gerendási buza termés 12. hect. 78 kgr. súlyal ad 9 1/8 mázsa, ez azután hely-benbogyó 8 frt. 90 kr. 66 frt. 63 kr.

Resultát holdankénti bruttó érték kö-lömbözet az Adelaide javára 25 frt 10.

A tiszta jóvedelmi érték természetesen ugyan ezen arányi követné, miután föld adó, és a talaj munkálás, aratás és cséplés költségei a két részen egyenlők, ha a trá-gyázás költségeit nem kellene megazonfelül a gerendási buza terbére róni; a mi legalább is 6 frttal szállítja alább nyera termésének fent kimutatott értékét, míg az Adelaide buza javára resultáló differenciát ugyan annyival nevei (mert 250 mázsa trágya per 10 kr. 25 frt. miből egy negyed az el-adó termés terbére 2 1/2 6 frt. 25 kr.)

Mennyivel szállította lejjebb ezen ter-mésérték különbözet mértékét a körülmény, hogy az egér rágás a Mokry buza táblák egyikében nagyobb kárt tett mint a szőnyi buza parcelláin, azt számokkal kifejezni lehetetlen. De hogy a különbség e pusztítás mértékében nem volt olyan nagy, hogy a vég eredményt a mint fennebb adva van lényegesen alterálhatta, — annyi bizonyos.

Nagyobb súly fekszik egy másik kö-rülményen. A vidékes, dacsára a termés szokatlan bőségének, az üszög sok gazdát nem kímélt meg andorító látogatástól. Egy szomszéd birtokos buzája (vidék magból) általában kitűnő termést ígért; de cséplő-gép alól üszögtől annyira elkormosítva jött elő, hogy az egész termést megmosni, és és ponyvákön szárazítani kellett. Az opera-tio át melletti nyílt szertő ment végbe, az egész környék láttára.

Alig 200 ölnyre e szomszédaszerűjétől s földeliről, melyeken ezen üszög rongált buza termett, feküdt a fenn leírt két Adela-ide parcella; s innen odább alig nagyobb távolban a Mokry buza többször említett három táblája. Az előbbiek egyiken 20-25 ölnél többet nem mérhető gödrös helyeken lehetett, itt ott porüszögös ausztráliai kalá-szokat találni; de ez oly csekélység volt, hogy a garmada tömegében még a vevő kereső szeme sem volt képes üszög port fel-fedezni és fizette amint előbb láttuk, az egész földterület közel azon az áron mint a másikat. Egyebütt pedig sem Szécsényben, sem a pusztákon nem volt lelhető üszögnek nyom, a többi ausztráliai buzákban oly kevéssé mint a Mokry földben egyáltalában nem.

Ezen az utóbbi évek alatt gyakran fellépő növénykór ellenében tehát a vidéken divatos fajtanál megint határozottan kitar-tóbbnak bizonyult ezen általunk betelepített két új faj buza; és e kettő közül a próbát erősebben állotta meg ezen úgy mint az előbbi évben a Mokry, mint az Adelaide fé-le, a mely elsőseget kézsek vagyunk a honi válfajnak, nem mint tisztainak, hanem mint nemesített tisztainak „követel” oldalára írni.

Szándékosan mellőztünk eddig mindent mi a nem normalis buzatalaj részeket, s azo-kon hat év folytán megkísérlett buzaféléket érintend, mert a themát VI-ik köztűsünk szá-mára tartjuk fel.

(Folyt. következik)

Hírek.

Személyi hírek. Gr. Gyurky Ábra-hám Nógrád megye főispánja f. hó 15-én távozott B. gyarmatról. Gr. Zichy Nándor a senioralis uradalom teljes meghatalmazottja néjével szől. Gr. Zichy Liliával hosszabb ideig a szélyi családi kastélyban fogunk tartózkodni. — A gróf és grófné többször kirándolnak B. Gyarmatra. A grófné minden reggel meglátogatja az uradalombuz tartozó szélyi földöt is. Sokan azon alapos reményt kötik ezen látogatásokhoz, hogy a nemes grófné a jónévi földbolyiság csinosabb be-rendezésére nem fog semmit elmulasztani.

Hymen. Hermano Jankát Gyöngyös Halásziól eljegyzte Biebler László eszei lakos.

Dr. Sacherfénys Gáspár a bányakerület av. Superintendense, ki f. hó 8-án Békéscsábán a szabadelvűek által 76 szavazattal többséggel képviselőnek választották. Dr. Apponyi Albort ellenében; 1875 évben megválasztott körutját megválasztották a bányakerület megválasztott rendben: Dengelegre önkormányzat aug. 16 távozik 17-én, Sárkányra érkezik 17-én távozik 18-án, Bérre érkezik 18-án távozik 19-én, Ványarcára érkezik 19-én, távozik 21-én, Gátára érkezik 21-én távozik 22-én, Legéndre érkezik 22-én, távozik 23-án, Agárdra érkezik 23-én, távozik 25-én, Fátányra érkezik 25-én távozik 26-án, Bányára érkezik 26-án, távozik 27-én, Bodonyba érkezik 27-én, távozik 28-án, Sárkányra érkezik 28-án, távozik 29-én, Szécsényre érkezik 30-án távozik 31-én, Sárdyba érkezik 31-én, távozik 1-én, B. gyarmatra érkezik 2-án távozik 4-én, az érkezők d. u. 4-5 órára lehetők. Aderék lelképásztora ünnepélyes fogadásra néző az illető egyházak mindent előkészítnek. B. gyarmaton a határ szélen Németky Kálmán fogja fogadni, a szepi 4-én banquet rendeztetik a megyeház nagy termében.

Losonczon Gáspár Jenő és Bárdi Károly színtársulata f. hó 8-án kezdte meg előadásait, a már f. hó 12-én Rimaszombatba költözött, bízott a losonczitakat igen jellemző azon közöny miatt, melyet a színművészet iránt tanúsítanak. A társulatnál vendégszerepelt: Prielle Cornélie is, az ismert művésznő, — a fellépett: „Gauthier Margit” — „Női harc” vagy párba a szerelemben — „A bolt elv” és a „47-ik csillag” című jelenetművekben. A társulat, főleg pedig a vendégművésznő, ki a címzett darabokban kedves és művészi játékaival elragadta a csodálatos számú közönséget, nagyobb pártfogást érdemelt volna Losonczról. A színtársulat Rimaszombatban előadásait aug. 21-én a „Dunánál apó utasainak” kezdi meg.

A losonczai zenekedvelők a casinó nagytermében megtartott hangversenyén a következő műsorral látták művészi kivitelre:

Műsor: 1. „Egyveleg” — „Ernániból” zenekar előadta a zene-egylet tagjai. 2. „Magándal”, előadta Kurtz Meisner Therka assz. 3. „Ábránd” Székely J. től, előadta Sacher Lipót egykori tag. 4. „Ábránd”, „Troubadour” című dalműből Loupod-tól készült harmadik előadta Prohászka Alajos egykori tag. 5. „Kettős dal”, előadta Zeller F. és Zolyomi J. egykori tagok. 6. „Vendég-Égyes”, Mozart-tól, előadta ifj. Petykó I., Prohászka A. és Lisz A., zene-egyleti tagok. 7. „Magyar dalok”, előadta Kurtz M. Th. assz. 8. „Concerto” Herriot-tól, begedőn előadta ifj. Petykó I., egykori tag. 9. „Egyveleg”, „Lucratia” című dalműből, nagy zenekarra, előadta a zene-egylet tagjai.

Dennis József szendrői (Borsod m.) volt rabbi, f. hó 13-án ünnepélyesen iktat-

latott be B. gyarmaton, hol atyja halála után rabbinak választották meg. Két kétségteljes szép hivatás várakozik, adja isten, hogy abból a banya jávára is bárujon valami.

Színielőadások Szombaton f. hó 10-én H. Dancz Nina bucsójátéka az itt ismert „Fokról fokra” bécsi életkép adatként. Az előadás főnyomtatja most is H. Dancz Nina asszony volt. Művészeileg játszotta a közönség tapsal halmozódott el. Hevesy, Arányi, Kovácsné egyformán iparkodtak az ost sikerét előmozdítani és az sikerült is nekik, mert a karokat lezámítva az előadás kilógataltan volt. Vasárnap, „Székelt katonák” került színpadra a című szerepben Prielle fel, ki mindvégig szépen alakította Gergelyt. Hevesy jó Monti volt, komolyan és szerepéhez híven ecsett a feltételek, de alapjában lovagias és becsületes férj. Arányi Lajost majdnem egészen eljuttatta, csak ott sikerült neki egy egy moxolyt ajkajukra csalni. Döményné ma jól alakította Korpádinét. Ságbiné szerepének alakításában meg felelt, és már első jelenetében is híven megértette aranyjátékával, hogy Gergely anyja. Völgyi derekasan mozgott a két alakú Gémisben. Szóval az előadás igen élvezetes volt, és csak azt sajnáljuk, hogy nem na gyobb közönség nézte végig. Kedden „Idő-gosek” Sardon kitűnő vigjátéka. Ez est béc Prielle, ki Marteau szerepét oly gloriakitással állította elő, melyet a vidéken nem igen sokszor láthatunk. Ő mindvégig és minden tüzén nélkül hű maradt szerepéhez. Ezt nem mondhatjuk Priellenéről, ki az idegességet úgy fejezte ki, hogy egy szóra egész trillákat alkalmazott. Egyáltalán a kedves jelenség színdarabok, tüzésai által igen sokat veszít. Arányi, Daróczy, Ságbiné Hevesy, Balog sat. megállták helyüket. Csütörtökön „Balaton tündére” népszimű 3 felvonásban. E darabban annyi a feldolgozatlan cselekmény halmoz, hogy alig lehet figyelemmel kísérni. — Az előadás jó volt. Színdarabok játéka megmentette a gyenge darabot a bukástól. Különösen Völgyiné, ki intrinsek jellegű, de becsületes szerepét művészeileg és gyönyörű öltözékben mutatá be — Ezuttal felhívjuk az igazgatóság figyelmét egy oly körülményre, mely valóban igen zavarólag hat, különösen az első két padban ülőkre. T. i. az előadás alatt egy csapat gyermek beférkészik magát a zenekarhelyiségebe, és ott oly zajosan és feszelenül mulatnak az ifjú pártólók, hogy az első padokban mit sem hallani. Kérjük az igazgatóságot, hogy az ügyben intézkedjék saját és közönség jóvoltáért. „Nunc venio...” Mint utólagosan értesültünk f. hó 29-én csütörtökön lesz, Prielle Péter színihasznuk rendező és első rendű tagjának jutalomjátéka, mely alkalommal „II. Rákóczy Ferencz fogsága” Szilgigeti szép műve kerül színpadra. Hiszen hiszik, hogy közönségünk tömeges megjelenésével jutalma-

zandja majd Prielle, kinek művészi játéka már oly sok évet szerzett nekünk és meglegyen ajánljuk őt a műpártoló közönségnek.

Rendőri hírek. B. gyarmaton ifj. haczka Pál 15 éves földész aubanes dulakodás közben úgy fejen találta Vrabovszka János 13 éves szolgálgyereket, hogy az f. hó 11-én 2 órai kioldás után meghalt. Felboncolták a temetői hulla kárában a holttestet, a az orvosok megalapították, miszerint a gyerek életaszervei fiatal kora daczára igen megromlottak a a halál (causa mortis) a szervezet romlottság miatt már megvolt. A fejűs, mely erős vérértelenséget okozott, csak sietteté a halált. A boncolást Felsenburg Ferencz jeles körületi orvosunk és Hleka József jeles közönségű fiatal orvos végezték.

Különlélek.

Helyreigazítás. E lapok 30-ik számában „Hatféle banya párhuzamos miveltése” cím alatt megjelent 3-ik közlemény következő pontja kiharadt:

Azon idő tájban esett meg, hogy egy bécsi gazdasági lapban, egy cikk ragadta meg figyelmemet melyben egy magyarországi bérő A. F. Prohászka, ki egész birtokát magtermelésre rendezte be, érdekesen írja le a nemesség és honosítás körül követett eljárásokat, utóbbinál elvül tartván északiabb vidékekről délre, és nem megfordítva hozni fajt és magot.

Egy kutya a kongressusról. Berlin külvárosait folytonos derűtségben tartják egy kutya mutatványai, melyek ha nem is igényelnek maguknak nagy befolyást a politikai működésre, elég sajátásgosak, hogy megomltsák. Egy öreg úr jár ugyanis uszkájával a vendéglőbe, a mindenütt kacagást idéző első művész állatjával, dús jövedelmet szerezve egyúttal magának iparával, — mert ez annak szabadság levele, sőt kizárólagos „patent” is van a mesterségére. A kutyát egy csinos, rojtos kabátba bújtatja, mire az állat föl áll hátsó lábaira. Az első kérdés: „Mit mond Bismark a kongressusban?” Élénk tartós ugatás. „Hát Ausztria?” A kutya lelapul a földre, fejét lábára hajlja, a csendesen hunyorgat. Es Franciaország? Ismételt bökölások. „Hát Törökország mit mond?” Minden nevelésről megfeletkezve, iszonyú vonyításba tör ki a kutya. „Románia, Montenegró, Szerbia és Görögország. — mind képeket vágnak a dologhoz?” A tudós kutya erre maga alá buzza farkát, lassan az ajtóhoz megy, a kaparás által tudatja, hogy szeretne kiszabadulni.

Egy Muzalay tanján komisz élett és italt kaptak a választók. A étel, kitudja miből volt uszkahabarc? Sokan ez okból kiléptek a habarcé pártból. (kiharadt).

Sebjan Samu városunk egyik helypőz szedőjének Szontagh Pál iránti bizalmát megrendítette a négy tízes. Ugyanúgy Turcasan János egy lolemeyos uszk b-gyarinati földész azon esetre, ha Muzalayhoz pártol négy tízesel kínálta meg őt. Mégis pécsettették a votumot egy liter borral, s midőn S. a négy tízes követelne, Turcasan elővesz egy játék kártyát, a abból kiválasztott úgy X-ossal kínálta meg Sebjan barátunkat, kibizonyára megfogadta, hogy Szontaghhoz örökké hű marad. (kiharadt).

Piaczi árak B.-Gyarmaton.

1878. évi augusztus 12-én.

Egy méter mázas:
Tisztabuzza 7 frt 60 kr. — 7 frt 60 kr.
Rozs . . . 4 frt 80 kr. — 5 frt — kr.
Árpa . . . 5 frt 60 kr. — 5 frt 80 kr.
Zab . . . 5 frt 80 kr. — 6 frt — kr.
Kukorica 6 frt — kr. — frt — kr.
Jegyzette: Szekes János.

Köszönet.

Kecskemét. y . . . 6 Boszniai tudósításait szívesen vesszük. Lovelo hosszadalmas reflexiói miatt most az egyszerű nem közölhető.

Kelölő szerkesztő

Horváth Danó.

Egy jó házból való fiu
tanoncznak felvétetik
Aninger testvérek vaskereskedésébe
Balassa-Gyarmaton.

H I R D E T É S E K.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugyint: magömléseket, az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfierőt);
- 2) húgyveszfolyásokat (még oly idültet is), a nemzórészek bujaktóros felelyeit és másodrendű bujaktórt minden alakjaiban és elcsúszásaiban.
- 3) húgyveszfolyásokat,
- 4) friss és idült nyákfolyásokat, nőknél az ugynevezett fehér-folyást és az onnan eredő magtalanságot,
- 5) **BŐRKIÜTÉSEKET**,
- 6) a húgyhólyag betegségeit és vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, d. után 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Bolváros, Kigyo-utca 2. sz. a Kigyo- és Városház-utca sarkán (Rottenbillerfele ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.